

Invloed van perceelsgrootte en afstand tot erf op bewerkingskosten

Peter Roelofs

e-mail: Peter.Roelofs@wur.nl

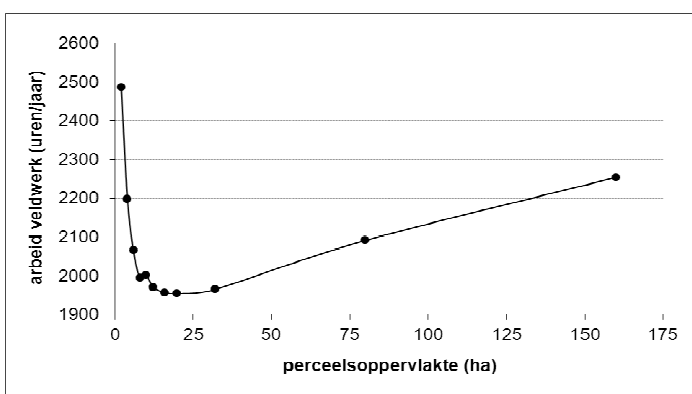
Achtergrond

Er zijn veel redenen waardoor transport en verplaatsingen op een teeltbedrijf of in een regio meer tijd en geld kosten dan in een ideale situatie, zoals:

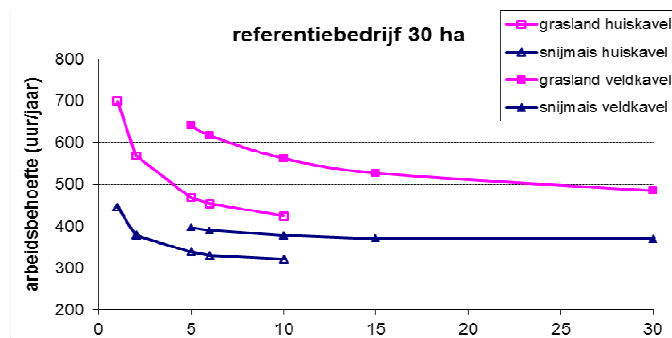
- Kleine percelen
- Langgerekte percelen
- Veel sloten en/of houtwallen
- Lange transportafstanden (veldkavels ver van erf)
- Slechte verbindingen (langzaam rijden)

Onderstaande figuur toont de relatie tussen de grootte van de percelen en de hoeveelheid veldwerk op een bedrijf met 160 ha grasland. Er is een optimale perceelsgrootte: bij grotere percelen zijn meer loze transporten (met volle of lege wagen/tank) nodig.

Ook de afstand tussen erf en percelen heeft veel invloed. Bij 30 ha snijmaïs op 2 km van huis is zo'n 60 uur/jaar meer nodig dan bij veldkavels. De perceelsgrootte heeft niet veel invloed op het verschil (zie figuur 2). Bij 30 ha grasland (waarvoor vaker moet worden gereden) is het verschil ongeveer 165 uur/jaar.

Rekenmodel

PPO heeft in opdracht van DLG rekenmodellen ontwikkeld voor het berekenen van de jaarlijkse bewerkingskosten (arbeid, brandstof, loonwerk), afhankelijk van de verkaveling

perceelsgrootte (ha)	uur/jaar	arbeid	brandstof	totaal	bij loonwerk
grasland, gem 4 ha	1845	€ 44,328	€ 25,784	€ 70,112	€ 192898
grasland, gem 8 ha	1732	€ 41,617	€ 24,620	€ 66,237	€ 184163
grasland, gem 10 ha	1690	€ 40,604	€ 24,194	€ 64,797	€ 18,969

van grasland of snijmaïs.

Het model geeft een objectieve en transparante berekening van 'schade' als gevolg van ongunstige verkaveling of logistieke situatie. Deze kennis helpt bij het besluiten om de situatie al dan niet aan te passen, bijvoorbeeld kavelruil.

Mogelijkheden

Volgens hetzelfde principe kan PPO onder andere:

- Vergelijkbare modellen ontwikkelen voor andere teelten, zoals fruit, bloembollen of boomteelt.
- De tijdswinst berekenen die behaald kan worden door machines met een grotere capaciteit te gebruiken.
- De gevolgen berekenen van lange transportafstanden.
- Op basis van rijsnelheden de gevolgen berekenen van moeilijk begaanbare (bijvoorbeeld zeer smalle en/of drukke) wegen berekenen.